

Nedėldienio Skaitymas.

NEDELINIS LAIKRAŠTIS.

Apmokėsnis: su prisiuntimu metams 2 rub.
pusmečiui 1 rub.
be prisiuntimo metams 1 rub. 40 kap.
pusmečiui 70 kap.

Rėdaktija Kaune.

REDAKTORIUS IR LEIDĖJAS

kunigas pralotas Antanas Karosas.

◆◆◆ Už atskirą numerį 4 kap. ◆◆◆

Už apgarsinimus imama nuo eilutės arba jos vietos ant paskutinio puslapio 20 kap. ant atskiro lapo 10 kap. Už nekrologus imama kaip už apgarsinimus.

№ 17.

Kaunas. d. 11 (24) balandžio 1906 m.

Pirmi metai.

EGZAMINAI

istojantiems į Kauno Dvasiškąją Seminariją paskirti ant 17 d. Balandžio mėnesio.

Nesenai iš spaudos išėjo antra laida „ZEMAICIŲ VYSKUPO GROMETOS“. Kaina 3 k. Perkantiems už rublį ir daugiau—20 kap. nusileidžia nuo kiekvieno rub. Norintieji gauti tą grometą tegu kreipias šiuo adresu: **Kaunas.** kan. Dogėlis—katedr. bažnyčia.

Ukininkas ir samdininkas.

Buvau ukininku per ketverius metus; samdžiau tris vyrus, tris merginas, septintą piemenį. Mokėjau algos vyriškiui 70, mergiškai 30, piemeniui 15 rub. Ukė manę prie savęs traukė, it motyna vaiką vilioje viliojo ant savo skraito. Stropiai ariau, sėjau, „prakaitaudamas valgiau savo duoną“. Dabar rankai, kuri manę valdo, pasodinus manę ant kampo, ataušus link ukės triuso, įdomu pažvelgti į jos rezultatus, kurie, tikiuosi, susilies su Dėdės Atanazo darbininku į vieną harmoniją.

Kodėl žemė, motynėlė manę apgavai, kodėl, maloniai manę priglaudusi per ketverius metus, davėi man „minus“ (nuostolį) net keliatą šimtų rublių? Todėl, kad javai pigūs, pigesni negu žemes išdirbimas, antra todėl, kad darbininkas ištvirkęs. Tas dvi-lypas ukės atsakymas tarsis nenuoseklus, bet akyvas, ukininkui suprantamas. Nenormališki apsi-reiškimai, kaip greta bado javų pigumas, greta geistino padidinimo darbininkui algos ukės neišsivadavimas, tai rėdos kaltybė. Ją visuomenės triusas, kuriam rup' žmonių gerovė, ilgainiui pataisys.—Antra apverktino ukės stovio priežastis kaip žemė, mūsų penėtoja, ai-monauja, tai samdininko ištvirkimas. Kasžin kur šiandien pasidėjo tarno ištikimybė, kokios reikalauja Šv. Evangelija „tarne geras ir ištikimas“... Šiandien sam-

dininkas geįžia kaskart aukštos aukštesnios algos, gardžios gardesnios duonos, geresnio apdaro, nesiz-valgydams, ar nusmurgęs ukininkas įstengs pakakinti jo reikalavimus. Bepig butu, kad jis gavęs, ko prašo, ištikimai savo ukininkui tarnautu, teip, kad ver-tas butu užmokesnio. Bet kur tau! Prie darbo tingi-niauja, skatinamas neklauso, murma; lauke, namieje, visur daro pragaištį savo ukininkui; o šventdieniais, apvarčius velkenas, eina kur ištvirkimas jį veda. Teip slogindams gaspadoriaus buvį, drumsdams namų ra-mybę, laukia jis naujų metų, idant kitur nukakęs tar-nautu kaip tarnavęs. Gerų tarnų šiandien nedaug ra-si. Jeigu aš čia perdedu, pasiklauskit Amerikos ir kitų šaulių, kur mūsų broliai skrenda, jos paliudys kokia nauda—mūsų šeimyniškis. Žinoma, jei mūsų samdinys netikęs—mūsų pačių kaltybė, bet kaltybė tokia, kurią sunkiaus pataisyt negu viešpatystes su-trundėjusį mechanizmą atnaujinti; reiks čia daug me-tų koliaik per dorą auklėjimą pataisysime pagedusia jo širdį.

Sudiev, motynel, kuri manę penėjai per ketve-rius metus, tebemyliu tavę, tebelinksta mano širdis prie tavęs; tavo aidos ilgai, ilgai tebkutens mano krutinę; tečiaus bijau prie tavęs pagrižti.

Gramzas.

Sveikata.

(Kunigo Geručio)

T a s a.

Girtuoklystė yra dvasios liga ir iš penkių žmog-žudisčių keturios priguli girtuokliams. Alkoholis (spi-ritus) begalo vodyja smagenims. Didžioji dalis išdu-kėlių pamišo vien tik dėlto, kad parviršų gerdavo. Girtuoklis naikina ne tiktai pats savo sveikatą, bet ardo ir sveikatą savo įpėdinių ir ardo ne juokais. Girtuoklio vaikai yra išblyškę, kenčia nuomara, yra apikvailiai, skauduliuoti, žlibiai, padžiuvėliai.

Mielutis Skaitytojau! Tu paklausi manęs: e kaip-gi yra su vikrumu, koks apsireiškia pas įkaušusį žmogų? Atsakau tau: tai tik vieni monai. Girtuoklis yra neapsakomai silpnas žmogus. Kiekviena liga, negalėjusi užveikti blaivaus, girtuoklį guldo lovon vienu pirštu.

Kaslink alaus, šis irgi nėra pagirtas gėralas, ypačingai išgertas perviršų. Tai nurodo sekanti pasaka. Viename Anglijos mieste buvo pamišėlių namai. Juos gydė daktaras Klojis Šavė (Claye Shawe). Gydė gydęs ir niekaip negalėjo išgydyti. Viena sykį jis užsimanė nebeduoti pamišėliams alaus. Pamišėliai ėmė tarpti. Nieko netrukus iš 100 pagijo 47 ir išvažiavo sveiki pas gimines. Taigi, Meilutis Skaitytojau, pamišėliai pasveiko sustoję gerti alų, e tu pavirsi į beprotį, pradėjęs gerti.

Dabar padabosime, kaip išrodo svaiginą gėralai, žiurint, į juos iš ukės kertės?

Kiek tai liktu pas žmones taupos (atskalos), pametus gerti vyną, alų, degtinę ir kitus! Koks tai butu svietui pelnas išsižadėjus visokių erzinančių daiktų! Kokį tai kapitalą paleidžia kasmet' kaikurie žmonelės begerdami vyną, alų, degtinę, arbatą, kavą, berukydami taboką, bevalgydami mėsą! Jie, varguoliai, klaidingai mano, buk per tai prisidės jiems sveikatos, buk bus bent kiek linksmiau gyventi! Bet kur tau buvę! Po trumpos linksmybės, po trumpo vikrumo, eina gyvenimo šleikštumas, dvasios nuopuolis ir linksmočius-girtuoklelis lieka galop kaip gaidžių nukapotas.

Kiek tai atliktu skatiko nupirkimui ištikro sveiko ir naudingo maisto! Kaip va: nupirkimui geros rūšies daržovių, sultingų vaisių, įkurimui ruimingesnio kambario, pasiuvimui geresnių rubų, vaikų auklėjimui ir pačių apsišvietimui! Kiek tai vis liktu pametus gerti stiprius gėralus! Bet nelaimė! daug ir daug yra vyrelių visuose luomuose, kurių pačios ir vaikai skursta namie, e jie leidžia vėjais savo kruviną algą aludėse, karčemose ir kitur, buk tai nabagai stiprina savo spėką. Kokia bėdų kruva, kiek vargų ir rūpesčių paeina iš malonios degtinės! Kaip tai žmogus, tas Dievo paveikslas, bjauriai ištvirksta, pavirsta į galviją beragaudamas visas tas bjaurybes!

Netikęs budas davinėti vaikams svaiginančius gėralus—nors ir po truputį—visuomet išėjo ant pikto.

Ar begali buti didesnė kvailystė duoti vaikui vyno, buk dėlto, kad dantįs smagiau dygtu! Jukgi vynas, kaip sakiau, turi apie 10 procentu alkoholio. Ir kokia čia vaikui sveikata, pagirdžius jį spirito nuodais? Tegu sau talpinas vynė: vanduo, kailiaraugis, cukrus, gleiva, obelinė rugštis, druska, kvepiąs aliejus, betgi tos pačios priemaišos randas ir kituose maistuose, labiau pritinkančiuose ir naudinguose vaiko kuneliui, kame yra pakaktinai kiaušinio baltymės ir skarbylo (krakmolo), e visgi nėra alkoholio. Saldieji vynai, kaip antai: Tokajus, Malaga, Madeira,

Portveinis ir kiti tankiausiai yra pramiešti kuominors: vandeniū, dažylomis, cukrum, vyno akmeniu, vyno garais ir dar kanakuomi. Ir še, visu tuo kratiniu, dagi daktarui papiršus, nori pastiprinti menkutį kudikį. Vargšas kudikis, išgėręs vyno, ima karščiuoti, ima baisiai mėtytis ir vartytis savo lovelėje, kratos visomis keturiomis nuo tokių vaistų šaukšto ir negali nusikratyti nuo savo kankintojų gimdytojų ir globėjų. Kiek tai vaikų, varu pagirdytų vynu, gauna yvairius karščiavimus ir uždegimus! Svaiginą gėralai stačiai vodyja ir didesniems vaikams. Jie gali sukelti pas juos pavojingus slaptus griekus, kas jau tikos nekart'. Tokie griekai suardo vaiko ateitį ir sunaikina jį patį. Visugeriausias vaiko gėralas yra pienas ir vanduo. Potam yra labai gerai vaisiai, kuriais vaikas ir pasisotins ir troškimą apramins. Visoks kitoks gėralas yra netikęs. Girdyti alumi žindamas moteris ir aukles, nors jis butu gerų-geriausias, yra kvailystė. Žinoma, motinos išgertas alus—buk tai pieno padauginimui ir jos pastiprinimui—atsiduria penėtojos krutyse ir susimaišo su pienu. Žinduklis—kudikis, prižindęs tokio pieno alumi pramiešto, nebemiega ramiai, mėtos į visas šalis ir traukos. Tai dėl'o, kad alkoholis (alaus garai) krauju pagal pateko pienenan. Kuomet tik motina, ar auklė geria stiprius gėralus, visuomet vaikui yra bėdos. Motinelės! saugokites nuo svaiginančių daiktų, kuolaik jusų anio-liuką žindote. Norite, kad pienas butu sveikas ir kad jo pakaktu jusų anio-liukui. valgykite rupią duoną, vaisius, duržoves, pienu, ragaišį, miltų košę, kiaušinius, ale, Dieve lenk! negerkite stiprių gėralų.

Milljonai žmonių negeria nei vyno, nei alaus, nei degtines, visgi nemiršta negėrę, dagi yra kurkas sveikesni už tuos, kurie geria.

(toliaus bus).

Ivyko . . .

Neišvirojome ir, kaip pasirodė, mes bajorai žemiečiai ekzamino iš politiško susipratimo negalėjome išduoti: tai įvyko gal per mūsų nerupesčių ir nevikrumą, o gal per geresnę organizaciją mūsų valstiečių, kaipo jaunos ir naujos spėkos (sylos). Tiesą sakant, tie žmonės Kauno rinkimuose pirmieji atsiliepė prie mūsų, užkviesdami mus vienyties.

Liudna, kad ligšioliai po kelių dešimtų metų prispaudimo, neišveikėme išmukti drauge dėl visuomenės darbuoties ir mūsų tautystą nuo bendrų ginti priešų; liudna, kad patįs sau davėme liudyjimą, visiškai esą nesubrindę, užtat' gal ir teisingai tapome nubauti.

Tur' buti rinkikai, rupindamies apie savęs išrinkdinimą į atstovus, praspyptrėjo vienutinę valandą dabartiniuose veikaluose, idant suvienyti luomus. Tokia valanda jei ir ateis kada, bet neveikiai.

Aš nuo seno nuolatai šaukdavau vienybėn su žmonėmis, ir šiandieną gailiuos, kad žemiečiams susirinkus viešai nepasakiau ir kad jiems susėjus, neprabilau. Jutau, jog kažikas dedas, kas neturėjo dėties ir jog kažikas klaidingą keta žengti žinksni, o vienok žodžiai užmirė ant mano lupų, kurios troško puikų ištarti gandą, kad susivienyti, nusileisti—idant žmones sau igyti, juos prie savęs pritraukti, juos su savimi suvienyti. Bet tiktai žmonės—nes su žydais mes negalėjome susibendrauti, tai butu buvę išsižadėjimas, bemaž piktadarystė prieš tuos pačius žmones.

Gal mano balsas butu praskambėjęs be atbalsio lygiai taip, kaip praskambėjo žodžiai ištarti tuliems ant susirinkimo, bet nors jausčiau, savo atlikęs priedermę.

Samprotaju, jog ne aš vienas turėjau panašias mislis ir persitikrinimus, tą galima buvo patėmyti, mums žemiečiams tarp savęs kalbant. Bet gera numonė—tai vienas dalykas, o viešas prašnekimas—tai kitas. Ilgas, mat' nelaisvės laikas, tarsi atėmė nuo mūsų balso stiprumą ir užmiršdino viešai išsišokti. Nors rinkikų turtų cenzas (didumas) gan griežtai tapo apribotas... tačiau mus apvylė cenzas charakterių, energijos, valios...

Dėlto-gi mes neišpildėme savo priedermių prieš žmones, kurie ant savo užkvietimo, veltu laukė nuo mūsų atsakymo. Atsukome jiems nugarą ir per tą patį įstumėme juos į rankas tokio gaivalo, kursai jiems ir dvasia ir krauju yra svetimas.

Iš antros pusės mes tuos žmones dar labjau atidavėme tų įtekmei, kurie tą syla (spėką) geriaus žinojo, nes seniai valdė jos srovę. O dabartiniui at-

sitikus parankumui jie tą srovę teip pakreipė, idant savo tikslus ir ketinimus paremti.

Tai-gi šiandieną, toje Didžiojoje Sąvaitėje (Nedėlioje), kada visi pakutavoja, ir aš gailiuos, o Viešpatie ir Išganytojau mūsų, kad aukščiaus minėtos priedermės neišpildžiau. Kad nešaukiau, kad neprasiau, kad nemaldavau, galop kad neliepiu savo draugams žemiečiams ir kad per tai likau lygiai kaltas to, kas įvyko....

Gailiuos—bet pasitaisyti jau nebegaliu žadėti, nes tai panašios valandos graičiaus kad nebesulauksiu, lygiai taip, kaip ir daugumas iš mūsų prie gyvenimo galo stovėdami.

Tą mano kaltybių ir klaidžių išpažinimą darau mūsų visuomenei,—gal ta vieša išpažintis perspės ateityje kitus, kad neatsisakytu veikti, gal ta išpažintis apsaugos kitus nuo klaidingų takų kėlyje, kursai veda prie aukštų tikslų tautystės ir draugijos.

Mums reikia daugiaus etikos privatiškame gyvenime ir daugiaus pilietiškos drąšos viešame gyvenime.

Staponas Okulič

žemvaldžių rinkikas iš Aukmergės pavieta.

(Iš „Kurjer'o Litewsski'o“ № 71.)

Žinios iš Lietuvos.

Ringis yra tai vienasėdis susidedas daugiaus kaip iš 8 grįtelių Ukmergės parapijoje netoli nuo Taujėnų filijos, esantis mišką, kuriame 17 kovo naktį įvyko baisus atsitikimas. Ungurių sodžiuje vagis buvo iš-

Keistutis, Žemaičių kunigaikštis, kryževiu kalėjime.

Istoriskas atsitikimas.

Buvo tai seniai, seniai, kada Lietuva dar liuosa tebebuvo, kada lietuviai savo tėvynę drąsiai gynė nuo neprietelių, užvis nuo kryževiu:

„Ten, kol laiminga buvo žemė mūsų,

„Kol buvom' popais ir Gudų ir Rusų!“ tada Zemaitijoje viešpatavo kunigaikštis Keistutis, kursai savo narsumu ir guvumu teip didžią igyjo garbę, jog jo atminti dar ir šiandieną galima atrasti Žemaičių pasakose. Tą garbę jis užsipelnė nevien' karės laike, bet ir savo širdies gerumu. Patįs jo neprieteliai pripažįsta jam tas dorybes; tarp kito-ko skaitome svetimtaučių raštuose, jog Lietuviai pergalėję kryževius, kuriuos jiems pasisekdavo suimti, degindavo gyvus Perkunui. Kovui ir kitiems savo dievams ant garbes. Keistutis, regėdamas tą nežmonišką savųjų apsejimą, nors patsai buvo stambeldis, vienok puldavo į inirtusių stambeldžių buri ir gelbedavo nelaimingus vokiečius padėtus jau ant laužo, o kartais jau ir apsvilusius.

Minėtas kunigaikštis nemėgdavo būti be darbo; kada nebudavo karės, jis medžiodavo po plačiausias Lietuvos girias. Reikia žinoti, jog šiandieną jau nebera anų miškų, kurie buvo mūsų šalyje pirm šešių šimtų metų. Jei mūsų pačių senučiai, rodydami mums užsėtus dirvas, sako, bukų dirvų vietoje neseniai buvęs miškas, tad' ką besakyti,

kas per miškas turėjo būti tose vietose keturioliktame amžiuje. O tuose miškuose įvairių įvairiausių žvėrių: taurai, briedžiai, elniai, meškos ir daug dar kitų, kurių šiandieną ir žymės nebėra.

1361 metais tris kunigaikščiai: Algirdis, Keistutis ir Patirgas su nedidžiu tarnų buriu medžiojo Užmenumyje ties Mozurų rubežium. Reikėjo tokios nelaimės, tame pačiame laike garsus plėšikas ir kraugerys Enrikas Kranichfeld'as iš Rastenburgo, surinkęs sau lygių plėšikų buri, tarp kurių sako buvęs ir Saksonijos kunigaikštis Albrechtas, ruošė išmaujoti Bielsko aplinkiją Gardino (Gródno) apygardoje.

Tas Enrikas Kranichfeld'as vieną kartą buvo pakliuvęs į Lietuviu rankas, tiktai nėra žinios, kaip jam sekės išsprukti ir savo kailį sveiką išnešti.

Tai-gi ta maujotojų gauja, persigabenusi per Galindijos giria, jau, jau ruošėsi užpulti ant ramiai sau ariančių ukininkų, bet netikėtai jie atrado upę Narvį didžiai užtvinusią, nes tai buvo prieš-pat Velykas, anksti pavasari. Toliaus eiti buvo negalima ir dėlto visi to žygio dalininkai nutarė grįžti į Ekersbergo pilį ir tenai palaukti pakol vanduo nuseks. Vienok maujotojams buvo nubodu sėdėti be užsijemimo, todėl jie siuntė kryževiu Enriką Belerį siek-tiek į šiaurį, iširti, ar nebūtu galima pamauti Panemuniais. Beleris su savo kareivių buriu landydamas parubežiais netikėtai pamatė arklių pėdas; lisdamas toliaus

plėšę klėtį. Nuskriaustasis ukininkas susekė pėdus link vienos Ringio grįtelės, davė žinią Taujėnų urėdninkui, kurs su dešimtininkais, skaitlium daugiau kaip 12 vyrų, vakarę atvažiavo kratytų. Rasti nieko nužvelgtino nerado. Rašant protokolą atlėkė apsiginklavę žmogžudžiai ir ėmė šaudyti; 4 užmušė ir 5 sunkiai sužeidė. Urėdninkas sunkiai sužeistas, apsimetė negyvu ir tuom išsigelbėjo nuo mirties. Sužeistieji baisiai daug prikentėjo sopulio ir šalčio per taitai, kad per naktį išgulėjo ant lauko. 2 iš jų vargiai bepagys. O iš žmogžudžių nė vieno nesužeidė, dėlto kad kratytojai neturėjo jokio ginklo, išskiriant urėdninką, bet ir tas iš baimės nebesumanė ginties, o žmogžudžiai ištraukę iš jo revolverį apdaužė juom galvą. Valdžia žmogžudžių daugumą jau sujėmė, kitus dar gauda. Tarp žmogžudžių buvo rusai ir lietuviai.

S. T.

Joniškis. Joniškio apygardoje jau keli sodžiai išsiskirstė į viensėdžius ir nesigaili tai padarę, nės patyrė, kad pavieniui, skyrium katras sav, ukę vesti yra daug naudingiaus, ne kaip kruvoje, rėžiuose. Prisiiveizeję išėjusiu į kolonijas geresnei ukei ir tukesniems jų gyvulėliams, pasiragina ir kiti kaimynai eiti jų pėdomis. Teip paveikslą Gimbučių, Maldenių, Skilvionių ir kitų, jau išsiskirščiusių, pasirįžo sekti ir Svirpliečiai. Par užgavėnes, susirinkę visi pas Jurgaitį, nutarė pasisamdyti sav kamarninką, kurs viso sodžiaus žemės plotą sudalintu į penkis lygius gabalus, pagal skaitliaus ukvedžių (gaspadorių) ir pagal užrodyto jam povyzdžio. Sodžiaus laukas yra apie 2 viorstu ilgas ir apie 1 viorstą į platumą, taigi nurokuota, jog vienam reikia išsikelti į atkirstajį nuo ilgojo lauko galo

gabala, o kiti tadą gali ant vietos pasilikti. Vaineikiui kaipo viduriniam ir turinčiam visus medžio trobesius, butu užvislabjaus pritikę išsidanginti, bet jam nenorint sutiko tai padaryti Jurgaitis, kuningo savo brolio paragintas, ir už tai jam kiti gaspadoriai, pasiliekantys ant vietos, pažadėjo pridėti po vieną dešetiną žemės.

Saulėnai. Čia yra po nekurias kaimas gražus paprotis, ant balso bugno arba triubos, susirinkti šventomis dienomis anksti ryto ant rožančiaus. Girdejau, Bėlazoriškiuose susirenką kaimynai pas Stankuną kaikadą ir darbo dienose; teip ant pamaldu ant garbės šv. Juozapo kovos mėnesyje ir Panelei Švenčiausei ant garbės par Gegužės mėnesį. Senobėje, mano atminime, tas garbingas paprotis susirinkti ant viešu maldu, kaip va par kryžiu dienas prieš Seštini, buvo labjaus išsikeravęs, neg dabar. Užtaigi patemyti likučiai garbingo senosios kartos papročio užsipelno ant paminėjimo.

Raseiniai. Dešimtoje kovos mėnesio dienoje buvo čia susivažiavimas mažžemių savininkų rinkti įgaliotinius į pavietinį didesniųjų žemvaldžių susirinkimą. Pribuvusiųjų ant tų rinkimų buvo tą dieną penki šimtai su viršumi. Paliko parvežėtos rinkikų tiesos ir ju valdomos žemės didumas, kaipogi surašyti ant karteliu kandidatai ir paduoti pirmsėdžiui. Pasirodė ant rytojaus, jog kandidatų buvo pastatyta daugiau neg du šimtu. Prasidėjo rinkimai 11 kovos po dvylikai. Buvo 349 rinkikai, kurių žemę į kruvą sudėjus, išėjo 14 tukstančių dešėtinų. Taigi turėjo tiesą rinkti 70-įgaliotinių. Bet ant pirmojo kandidato

jis atrado medžiotų buri, kuriame buvo anie tris aukščiaus minėti kunigaikščiai. Beleris akimirksnyje davė žinią į Ekersbergą, o patsai akyliausiai dabojo Lietuvius. Vokiečiai nusikalėję Ekersbergo pilyje, išgirde tokią naujieną, puolė klupiniu, gausų užuosdami grobį. Visupirmu Kranichfeld'as savo kareivius sujungė su Belerio kareiviais ir netoli Milkunų kaimo užpuolė ant Lietuviu.

Lietuviai narsiai mušos, bet mažiaus jų tėsant, neilgai tegalėjo stengti. Kunigaikštis Patirgas susirėmė su kryžoku Konradu Hochbergiu, bet jo iš balno išmuštas ilgai gynės pėsčias, pakol savieji žmonės kito jam nepadavė žirgo. Tadą jis įveikė Hochbergį ir taip išsisuko iš kryžėivių nelaisvės. Keistutis nebuvo taip laimingas, jis taippat tapo išmuštas iš balno, bet nebegalėjo ginties, turėjo pasiduoti.

Kryžėiviai neapsakomai pradžiugę tokiu grobiu, kuogreičiausiai skubinos į Marburgo pilį, kamė gyveno jų visuvyriausis perdėtinis arba taip vadinamas Didysis Magistras. Žiniai pasklydus apie Keistučio nelaisvę, tarp kryžėivių begalinė pasidarė linksmybė: bažnyčiose pagaliaus buvo daromos pamaldos, nes tą atsitikimą visi laikė už ypatingą Dangaus palaiminimą.

Tie laikai, kada gyveno Keistutis, labai buvo neramūs, niekas nežinojo, ką atneš rytdiena. Ar budavo karė, ar ne, bet ant rubežių visados budavo daug įvairių plėšėkų ir žmogžudžių, kurie nieko kito nedirbdavo, kaip tiktai

tykodavo, kaip kaimuose arba pilyse netikėtai užpulti, išnovyti žmones, o jų turtą sau paimti. Kryžėiviai kad erzinti Lietuvius, tyčiomis daug užlaikydavo visais parubežiais tokių žmogžudžių, bet Keistutis guviai sumodavo gaudyti tokius piktadėjus. Jei kuomet kurs iš jų pakliudavo jam į nagus, tas jau nebeišnešdavo savo kailio. Teip pat idant atmonyti už savo žmonių skraudimą Keistutis laikas nuo laiko su savo kareiviais giliai išsileisdavo į kryžėivių žemę ir nesigailėdavo jų. Pelenai ir balti kaulai ilgai rodydavo kelį, kuriuo Keistutis ejo. Dėlto tai kryžėiviai taip linksminos, tokį baisų savo tiriotojį sujėmė.

Didysis Magistras vardu Vinrikas Kniprode apsejo su Keistučiu labai žmoniškai, taip jog jam nieko netruko, bet iš antros pusės saugojo jį kaip savo akį kakteje, nes visi manė, jog Kryžėiviai didžia iš to turėsią naudą. Iš pradžios Kryžėiviai nemažą turėjo galvasukį, kame Keistutį patalpinti, kad neišspruktu, nes jo sumojingumas ir guvumas jiems gerai buvo žinomas. Ant galo tam tikslui tapo aprinkta apatinis pilies kambarys kurs buvo skliaustas ir iš daug kitų atžvilgių atsargus, teip po to kambario langų giliausis buvo ravas, kursai karės laike sklydinas budavo vandens. Dabar vandens nebuvo, bet pačiame jo gilume dieną ir naktį jautė sargai. Nežana to, sargų buvo pristatyta visa pilis: vieni saugojo vartus, kiti vaikščiojo po kiemą, dar kiti stypsojo prie angos. Teip jog ir mažiausi viltis išsigelbėti iš kryžėivių kalėjimo turėjo pražuti.

(T B)

p. Gudavičiaus metant kamuolius praėjo trys valandos, ir dar pasirodė neišrinktu. Tada susirinkusieji, matydami, kad tokiu budu renkant dėl išrinkimo 70 reiktu daugiau kaip nedėlios laiko, o čia antroji susivažiavimo diena jau buvo prie baigu, žmoneliai pradėjo skirstytiesi ir vykti namon. Pirmsėdis nurokavo, jog dėl išrinkimo įgalotinių reikia užvismažiaus 175 baltųjų kamuolių, užtaigi susimazinus znaimiai rinkėju skaitliui, pasirodė, kad veltui buvo rinkėju užsilikusių darbavimosi iki 3 valandai po dvylikai nakties. Tiktai penki kandidatai gavo reikalingą balsų daugumą ir paskaitytai už išrinktus.

Keistas ir peiktinas buvo pasielgimas valščionių, kurie kaipo savininkai ir turį nupirktą nuo ponų žemę, buvo prie šių priskaityti. Vietoje mesti juodus kamuolius ant netinkamojo sau kandidato, darė triukšmą ir viešai išreiškė savo paniekinimą tiems, kuriuos kiti matyt, guodoja ir už gerus laiko, kad juos passtatė kandidatais. Toks pasielgimas nepritinka išmincingam ir doram žmogui.

M. J.

Lydavėnai. Kovo 23 dieną laidojo pasimirusį medlinčių. Visi miško sargai iš apylinkės buvo susirinkę į Kalnujį ant tu laidotuvjų. Žinoma, sveteliai tapo gerai pavaišinti. Tarp tuju buvo ir Petrila iš Ezekeliškių. Gerai prisilesęs grįžo namon. Reikėjo pervaziuoti Dubisos upę. Draugai draudė, kad palauktu rytojaus. Bet kur įkaušęs klausys? Nuvažiavo — ir tiek jį žmonės bematė. Po kelių dienu surado arklį žinoma, nebgyvą ir ratus kur ten užkliuvusius, bet paties ir ligi šiai dienai nesuranda. Atrado nabagas galą Dubisos gilumoje. Tegu bus tas liudnas atsitikimas persergėjimu girtuokliams. Retai kada girtuoklis baigia savo gyvenimą prigimta smertimi.

M. I.

Kaunas. Per 30 metų lietuviai neturėjo spaudos, nes valdybos buvo užginta spausdinti lietuviškas knygas lietuviškomis literomis, o kitokių jie priimti nenorėjo. Negalėdami apseiti be knygų, be laikraščių, lietuviai slaptai gabeno juos iš Prusų, ir daug pinigų žlugo prie rubežiaus, daug knygų žuvo, daug žmonių skaudžiai nukentėjo, bevarant tą pavojingą veiklą. Lietuviai ėmė reikalauti lietuviškos spaudos kas kart labjau; pagaliaus spaudą išreikalavo ir įgyjo 24 balandžio 1904 metais. Įgyjimo spaudos metinę dieną joku budu negalima aplenkti nepaminėjus iškilmingai. Kad pernai tasai paminėjimas nebuvo iškilmingai atliktas, užtat šiomet — kaip girdėtis — kauniškiai rengia iškilmingą sukaktuvę. 24 balandžio katedros bažnyčioje atsilaukysianti dėkavojamoji pamalda su šv. mišiomis. Vakarop rotužies salėje busianti vaizdinama istoriška drama „Keistutis“. Tenpat iškilmės dalininkams busianti patiekta vakarienė.

— Šv. Traicės parapijos lietuviai ketiną reikalauti gegužinių ir biržinių pamaldų lietuviškoje kalboje. Tą klausimą jau keliatą kartų svarstę šventadieniais susirinkdami į burelius po pamaldų.

— Velykų Subatos dieną iš visos gubernijos kalynių paleista 83 politiškieji kaliniai.

— Per Velykas miestę atsitiko trys nelaimingi priepuoliai: užlėkęs tramvajus sužeidė 2 vaiku; iš trečiojo gyvenamo pro langą krisdamas pačtilijonas (rusas) mirtinai užsimušė.

— 6 balandžio visuotinasis „Nemuno“ vartotojų Draugijos sąnarių susirinkimas neįvyko: reikėjo pributi bent 180 sąnarių, o susirinko tik 60. Todėl susirinkimas atidėta ant 20 balandžio.

Žinios iš visos Rusijos.

— Rusijos vyriausybė, kaip praneša laikraščiai, jau gavo pasiskolinti pinigų. Iš viso busią paskolinta 2¼ milijardo frankų (fr. — 37½ kap.) po 5%. Francijos piniguočiai prižadėjo paskolinti 1200 milijonų frankų, Anglijos 330 mil. fr., Austrijos 165 mil. fr., Olandijos 55 mil. ir Rusijos bankieriai 500 mil. fr. Daugumas tų pinigų bus apversta apmokėjimui skolu, padarytų buvusios karės su japonais reikalams.

— Švietimo ministeris pranešė visiems mokslo apskričių globėjams, kad vist užginimai katalikams užimti mokytojų vietas pradinėse mokyklose yra panaikinti ir kad ateityje tokios vietos galės buti katalikams duodamos be jokių kliučių.

— Įvairiuose Rusijos miestose prieš pačias Velykas paleido iš kalėjimų daug politiškųjų prasikaltelių. Skaitlius paleistųjų iš viso siekia 1200 ypatų. Gubernatoriams esą leista ir daugiau tokių kalynių paliuosuoti.

— Prieš Velykas buvo pradėję sklusti paskalos, kad per Šventes bus sumišimai ir esą rengiami užpuolimai ant žydų. Tečiaus tos paskalos, ačiu Dievui, pasirodė klaidingos, ir Velykos visur praėjo visai ramiai.

— Policijos viršininkams esą išaiškinta, jog nors išrinkimas ko nors įgaliotuoju arba rinkiku ne paliuosuoja jo nuo atsakomybės prieš sudą už kriminališkus arba politiškus prasikaltimus, vienog tokiuose atsitikimuose reikia labai atsargiai elgties areštuojant (sulaikant) ypatas, išrinktas įgaliotiniais arba rinkikais į Dumą; jei atsirastu reikalas sulaikyti tokias ypatas ir jų kaltybė butu neabejotina, tuomet reikia kas kartą pasiklausti per telegraphą gubernatoriaus, nurodant jam areštavimo priežastis.

— Varšavos ir kitų Lenkijos miestų bažnyčiose liko perskaitytas šventojo Tėvo aplinkraštis (enciklika), kuriame apgarsinta, kad marijavitai arba mankėtnikai yra atskirti nuo Bažnyčios.

— Į Žirardovo bažnyčią per pamokslą įėjo keletas socialistų; prasidėjo muštinės, kurios iš bažnyčios persikėlė ant šventoriaus. Atvykę kazokai išvaikė minią.

☞ Kališas. Į dragunų pulko viršininką grafą Kellerį, važiavusi su savo žmona gatve, metė apviniotą bombą. Grapas netičiomis sugavo ją į rankas ir padavė savo žmonai, kuri atviniojus persitikirino, jog tai bomba ir atsargiai padėjo ją ant sėdinės; paskiaus abudu išlipo iš kariatos. Piktadarys suskubo pasislėpti.

Žinios iš užrubežio.

Amerika. Gana garsus rusų rusų rašytojas Maksimas Gorkis atvyko Amerikon apsilankyti. Bet vietoje laukiamųjų iškilmių sutiko jį čia labai nemalonus atsitikimas. Buvo gi teip. Gorkis atsivežė su savim kokią-ten moteriškę, apie kurie sakė, jog tai esanti jo žmona; bet veikia išsiaiškino, jog tai ne tiesa. Amerikiečiai apie tai patyrę labai supiko ir visai nuo jo nusigrėžė. Pokilis, kurs buvo rengiamas Gorkio priėmimui, liko atšauktas. Gorkiui prisėjo net išsikraustyti iš viešbučio, kuriame buvo apsistojęs, o paskiaus dar iš kitų trijų. Neberasdamas sau vietos visame New-Jorke, Gorkis išvažiavo, bet kur... tai nežinia. Iš to amerikiečių pasiėgimo pasirodo, kad nors Amerika yra didžios laisvės šalis, bet nėra tai vieta, kame doriškas ištvirkimas butu giriamas arba nors kenčiamas.

☞ Suvienytose Amerikos Valstijose yra nemažai Juodų gyventojų, atvežtų į tą kraštą senais laikais iš Afrikos. Nors tie Juodieji ir turi lygias teisas su kitais amerikiečiais, tečiaus tas lygumas yra tikrai ant poperio. Amerikietis-baltaveidis veisdi su paniekinimu į juodaveidį, jo neapkenčia, nevalgo su juo mi vienoje vietoje, negyvena vienuose namuose, nevažiuoja vienu vagonu, nors tai butu žmogus labai apšviestas ir savųjų gerbiamas. Kai-kuomet ta neapikanta apsireiškia baisiame pavidale. Taigi neseniai buvo toks atsitikimas. Dėl kokios ten menkos priežasties Misuri valstijos mieste Springfielde susivaidijo Juodieji su Baltaisiais ir pradėjo rengtisi į savitarpinę kovą. Didi baltaveidžių minia išiveržė į kalėjimą, kuriame buvo du Juodoju, kaltinamu už kokią ten paleistuvystę, išvilko šiuodu iš kalėjimo, pakorė ir sukurę po pakartais ugnį ir sudegino. Paskiaus paėmė iš kalėjimo dar vieną Juodąjį—beproį, kaltinamą už žmogaus užmušimą, ir tą teip pat nužudė. Įdukusios minios nuraminimui prisėjo išsiųsti kariumenę su kulkosvaidžiais. Prie tokio mat ištvirkimo priveda žmones neapikanta.

☞ Žmonės visoje pasaulėje dar nebaigė kalbėti apie tą milžiniškai didelę pragaištį (iškadą), kurią padarė Italijos žemėje kalnas Vezuvijus, užžerdamas pelenais ir užliedamas degančie lava aplinkines kaimas ir miestelius, o telegrafas jau atneša žinias apie kitą daug baisesnę nelaimę, kuri atsiliko Amerikoje San-Francisko mieste.

Tas miestas takšoja Vakarinėje Amerikoje ant

krašto Didžiojo arba Ramiojo Vandenyno (Oceano) ir puikų turi uostą, kuriame randa prieglaudą nuo audrų daugybė laivų. Bemaž visa suvienytųjų Amerikos Valščių prekystė su Chinai, Japonija, Australija ir Meksika eina per San Francisko. Dėl didielios prekystes tas miestas stebėtinai greitai pasikėlė. Jis tapo įkurtas suvisu neseniai tiktai 1848 metais, o 1890 jau turėjo 4059 fabrikas, kuriose dirbo 48500 darbininkų. Šiandieną San Francisko miestas skaitės prie visugražiųjų miestų visoje pasaule su 500 tukstančių gyventojų; turėjo puikiausius rumus, teatrus, bankas, ligonbučius ir tt.

Ir štai iš taip puikio miesto šiandieną beliko tiktai vieni apdege griuvėsiai.

Seredoje 5 karvelio mėnesio jau auštant stiprai sudrebėjo žemė. Paskiaus 8 valandoje ryto žemes drebėjimas įvyko iš antro atvėjo. Persigandę žmonės bėgo iš namų. Daug gražių rumų sugriovė žemes drebėjimas, o kas liko nuo žemes drebėjimo, tą išnaikino ugnis. Nes kartu su žemes drebėjimu miestas keliose vietose užsidegė, ir gaisras taip umai išsiplėtė, jog po kelių valandų miestas išveizdėjo it kokia ugnies jura.

Skaitlius žmonių likusių be pastogės siekia 100 tukstančių. Puikiausi ir visoje pasaule garsi Jezavitų šv. Ignacijaus kolegija, kuri kaštavo net du milijonu dolerių, takšoja šiandieną į griuvėsus subirėjusi. Stenfordo universitetas, teatrai, bankai, ligonbučiai, gražiausieji viešbučiai guli sugriauti. Daug žmonių žuvo, bėt kiek, sunku yra pasakyti, nes ligšioliai negalima buvo suskaityti. Nuejo du pulku kareivių, idant šiokią tokią paturėti tvarką, nes vietiniai žmonės peš tą nelaimės didumą išėjo iš galvos; kareiviams įsakyta ant vietos šaudyti vagis, kurie vogtu iš ugnies išgelbėtus daiktus. Pagal paskutiniųjų žinių, nesant vandens gaisrui gesyti, daug namų tapo išgriautų dinamitu, idant kaip norint suturėti ugnį.

Gelžinkelis ant daug mylių sugadintas. Telegrafas užverstas klausimais apie pažįstamus ir giminaičius.

Žinoma, tarp žuvusiųjų galės atsirasti nevienas lietuvis, nes Amerikoje nėra miesto, kuriame nebutu išėivių lietuvių.

Prezidentas Ruzveltas per telegrafą užklausė San Francisko miesto galvos, kokią pagelbą galėtu suteikti valdyba. Visuose Suvienytuose Valščiuose kiekvienas miestas ir miestelis prižada pašalpa ir pradeda rinkti aukas.

Tas žemes drebėjimas ištiko nevieną tiktai San Francisko miestą, bet ir daug kitų. Taip miestai Santa Kruc, Santa Roze, Salinas ir kiti stiprai tapo apgriauti, ir daug gyventojų gavo galą ir daug jų visą savo prarado turta.

Francija. Laiškų nešiotųjų streikas pasibaigė; bet nei kaip negali pasibaigti angliakasių streikas. Štreikuojančių skaitlius siekia 46 tukstančių ypatų. Jų pasiėgimas darosi kas-kart neramesnis. Nėgana to,

kad jie per prievartą neleidžia dirbti norintiems eiti į darbą, bet dar-gi prieina prie kruvinių muštinių su darbininkais ir kareiviais. Atsiųstus kareivius tvarkos užlaikymui, streikuojantis sutinka akmenimis. Daug kareivių tokiu būdu sužeista. Vienas oficeris teip sunkiai liko sužeistas, kad tuojau pasimirė.

Italija. Ties Neapolio miestu Italijos žemėje yra visai pasaulei žinomas kalnas Vezuvijū vadinamas. Tas kalnas, turįs kiaurą vidurį (arba taip vadinamą kraterą) laikas nuo laiko suskanta iš savo kiauros viršunės žerti pelenus, dumus ir liepsną ir vėmti degančią lavą tai yra karščio sutirpytą žemę. Galima yra suprasti, jog ta lava, versdamos nuo kalno žemin, ką tiktai sav po tako sutinka miestą ne miestą, mišką ne mišką, namus ne namus viską be pasigalėjimo naikina. Didžiausias iš Vezuvijū lavos ir pelenų išžerimas atsitiko 79 metuose po Kristaus užgimimo. Tadą du dideliu miestu Pompeja ir Herkulanum su visais savo gyventojais tapo taip užkresti pelenais ir dulkėmis, jog jų nė žymės nebliko. Vos tiktai šiuose laikuose mokslo vyrai pradėjo tuos miestus atkasinėti.

Be mažo ko tas pats įvyko ir šiose dienose. Verbų nedėlioje Vezuvijū baisiai sujudo. Užniko versti iš savo kiauros viršunės tokią daugybę dumų ir pelenų, jog gražus miestelis Boskotrekaza bereginti pavirto į šipulių laužą o miestas Sarno buk taip tapęs užkrestas pelenais, kaip ir Pompeja tai yra visiškai išnykęs nuo žemės erdmės. Miestuose Neapolije, Komo, Džennaro ir kituose daug namų sulužo par tą, jog daug pelenų su smiltėmis apgulė stogus.

Žmogus su visais savo prietaisais prieš tokią gaivalo sylą pasirodė, nėko negalįs įveikti. Jau seniai ant Vezuvijū tapo įsteigta astronomijos observatorija, kurios tikslas ir užduotis buvo tyrinėti kalno drebėjimus ir žmones perspėti apie prisiartinantį pavojų. Štai dabar pati observatorija tapo sugrauta ir žmonių nėkas neperspėjo. Nelaimėi prasidėjus suvažiavo daug inžinierių, suvarė pulkus sapėrių, kad kaip norint degančiai lavai praveisti kelį ir neleisti jos ant žmonių apgyventu vietų, Bet veltuo. Deganti lava tarsi tyčiomis veržės ant tų vietų, kurios žmonėms matės brangiausios.

Persigandę gyventojai bėgo, kur pakliuk, visą savo gerą palikdami, o gelbėdami tiktai savo gyvybę. Į vieną Neapolį pribėgo apie 10 tukstančių žmonių. Tiktai nevisiems tepasisėkė išgelbėti savo gyvybę, daugumas žuvo. Miestuose Ottojano ir San-Džiuseppe pražuvo apie 50 žmonių. Pačiame Neapolije žmonės išsigandę gyvena ant oro, bijodami į namus eiti, nes jaučias žemės drebėjimes ir girdis požeminis užimas. Oras pilnas smilčių ir pelenų, saulės suvisu nesimato.

Visoje Apulijos provincijoje žmonės veržas į bažnyčias ir šaukias prie Dievo. Neapolio vyskupas liepė išnešti iš bažnyčios stebuklingą stovylą švento

Januarijaus. Miestę Torre del Greko vyskupas atidavė savo namus, idant priglausti nelaimės ištiktus žmones. Neapolin atvažiavo Italijos karalius su ministrais. Francija siunčia į nelaimės vietą savo du karišku laivu, kad padėti žmones gelbėti.

Tačiaus nelaimės dar nesimato galo. Laikraščiai praneša, kad Vezuvijū vis dar duksta. *Kun. Žad.*

— Kilo nemažas nesutikimas tarp Italijos ir Voketijos laikraščių. Priežastį davė cesorius Vilhelmas, išsiųsdamas telegramą Austrijos ministeriui Goluchovskiui, kurioje italai atrado sau papeikimą, Reikia žinoti, kad tarp Voketijos, Austrijos ir Italijos yra nuo seno padaryta sąjunga, sulig kurios tos trys valstijos turi eiti iš vieno. Bet paskutiniaus laikais tas ryšis kas-kart labjaus atsileidžia. Italija mėgina visai nusi-kratyti tos sąjungos ir labai linksta prie Francijos, kuri yra Voketijos priešininke. Iš to nesutikimai ir papeikimai.

Redaktorius Pralotas *A. Karosas.*

JAVŲ KAINOS (cienios).

<i>Vilniuje</i>	<i>Liepojuje 9 bal.</i>
Kviečių pudas —	1 r.—1.03
Rugių —	94—98 k.
Avižų p. —	82 k.
Miežių p. —	80—82 k.
Sėmenų —	1.35—1.50
Žirnių —	
Bulvių pur. —	
Sviesto svaras —	35 k.
Linų Birkav. —	
<i>Kingaje 9 bal.</i>	<i>Šiauliuose 9 bal.</i>
Rugių pud. 92—95	78—80 k.
Kviečių p. 1.03—1.07	1 r.—1 r. 5 k.
Avižų p. 75—85 k.	76—81 k.
Miežių p. 80—82 k.	78—86 k.
Sėmenų p. —	1.35—1.45
Linų birkav. —	25—50 r.
Žirnių pudas —	80 k.—1 r.
Vikų " —	80 k.—1 r.
Bulvių pur. 1.10—1.30	75—80 k.

M. PIASECKAITĖS-ŠLAPELIENĖS

LIETUVIŲ KNYGYNAS,

nesenai įsikurė; parduoda ir siunčia visokias lietuviškas kitas knygas; turi visokius laikraščius ir priima jų prenumeratą; parduoda taip-pat ir rašomuosius daiktus
Adr.: Vilnius, Šv. Jono (Blagoveščenska) gatvė, 13.

KAUNO UKIŠKOJI DRAUGIJA,

turinti savas sankrovas Kaune (ant Didžiosios Sodno gatvės, netol Nemuno), teipajau Panevėžyje, Kedainiuose ir Rokiškyje **pristato** ateinančiam pavasariui prieinamomis kainomis (cienomis) ir geriausiais gatunkais visokias sėklas, fabrikinius tręšalus, žemės dirbamasias mašinas ir ukiškus įrankius. Kainų knygutes išsiunčia pareikalavus, užsakymus išpildo apturėjusi pradavinį (zadotką). Perkantiems dalina dovenai visokias knygas.

Tiktai **tikrasias** sėklas apsimoka sėjus.

Tiktai **tikrieji** tręšalai žymiai padaugina derlių.

Tikrosios mašinos (originališkosios) esti paprastai geresnės už pamėgdžiotasias.

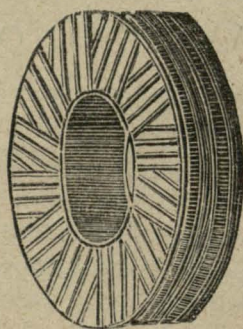
A. ir H. SKIRMUNTAS

(Kaunę ir Vilniuje.)

Pavedame garbiųjų klijentų atidziai: Vynus bažnytinius valakiškus ir rusiškus iš savų vynyčių, teipajau vynus ispaniškus, prancužiškus ir rusiškus geriausių gatunkų. Musų krautuvės turi apsčiai išsirinktinais koniakų, romų, arakų, likerijų ir visokių spiritualijų. Parduodame vidutinėmis kainomis, pirkliams nuleidžiame rabatą.

PIRMUTINE ROSSIJOS DIRBTUVE

PRANCUŽIŠKŲ

A K M E N Ų

G. A. RAMMO KAUNĖ

Kurauskio gatvė o paties namai.

Siulo malunams girkas tikras Prancužiškas ir padirbtas, kruopų dirbamas, o teip pat šilkus del cilinderių ir kitokius malunų daiktus vidutinėmis kainomis.

Bažnyčias (plianus, sąskaitas) patiekia įmanomomis sąlygomis

Architektorius-Inžinėrius **M. DUBOVIK**
Kaunas. Kurovskio gatvė, 25.

Reumatizmu ir padagrą 5 metus sirgau, nuo kurių ligų turėjau visuomet rankų ir kojų sąnarius sutinusius ir be didelio skausmo negalėjau lankstyti jų. Negaudamas pagalbos nuo gydytojų, kreipiausi prie išteigėjo **Šaulių miestę vandenu gydymo p. Teofilio Sudimto**. Prijėmęs 20 šiltų vanų pajutau didelį palengvinimą: skausmas sumažėjo, sutinimas pražuvo. Toliau priėjiau dar 20 vanų ir **visai radausi sveikas**. Užtatai esmu labai dėkingas p. Sudimtui. Jo gydymo yra leista valdybos ir prižiurima gydytojų. Vanduo į vanas teka iš versmių (arba verdenių), netoli nuo gydymo esančių. Ringos politechnikos chemijos laboratorija, tyrinėjama tą vandenį, rado jamę geležį, sėrą ir kitas druskas ir gazus.

Antanas Pauliukas.
Šauliai. Zaborskio knygnas.

VARGONŲ FABRIKA

Jono Garalevyčiaus

perkelta ant Porto gatvės į nuosavus namus; žymiai padidino veikalą; priima užsakymus kas link statymo naujų ir taisymo senų vargonų.—Adr.: Kaunas. Portova, nuosavi n.